

وفی ۱۳ آگستوس ۱۳۲۸ سنه

پازار ایرتسی فی ۱۳ رمضان ۱۳۳۰

|| جمعیت علمیہ اسلامیہ نک ناشر افکاریدر ||

مدیر مسئول	سر محرر :	صاحب امتیاز :
مکتب قضاة معلمین	فتح تجیز درساعلمین	فتح مجیز درساعلمین
کلیدی	توقادلی	نصوح افندی زاده
منیر	مصطفی صبری	مصطفی عاصم

مندرجات

قسم تاریخی	محمد توفیق	بر تفسیر
طا المولوی	محمد عاطف	مدنیت شرعیہ
قسم ادبی	محمد توفیق	سورۃ یوسف دہ کی سیاست
ناظم	محمد فوزی	بر نمی
	ابن الرحی	الامر از اضااق التمساع
	شرف الدین	اصلا اجتماعینک عنصر اسلامی
	سعود المولوی	قدرة الله
	م . شکری	استانبول خاطراتی

اعلان

نسخہ سی ۱ عروش

آبونہ احرری (پستہ احرریلہ برابردر)

ممالک اجنبیہ ایچون :
۱۳۰۰ فرانک
» ۶۰۰

استانبول وولایات ایچون :
بر سنہ لکی ۵۰ عروش
آلی ابلنی ۲۵ »

درج اولنیاں اوراق اعادہ ایدلمز

قارنلر مزہ

اکثر مقالاتہ آیات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارہ آلہ ترق رعایتسز لکده بولنلمامسی رجا اولنور .

مطبعة [توسیع طباعت] باب عالی قارشو سنده عدلیہ خانی نومرو ۱۹

اولورمی ؟ . . . رسول کبریا ص حضرت تری بر حدیث شریفده ، اتمک علماسی طعامک طوزی کیدر یومش حدیثک ظاهرینه نظراً طعامک لذتی طوزا له اولدینی کی اتمک لذتیده علما ایلده در آکلا شیلور ، فقط بی دیشان لدا نده میال اولدیقندن مراد شریفی الحق طوزسز طعام بوزیلوب فاسد اولدینی کی ، علماء کرام ، احوال روحیه لرینه نفوذ ایدمه یوب صلاح لرینه اهتام ایلزلر ایشه اهل اسلام بوزیلوب اخلاق لرینک فاسد اوله جفنی اشعاردر .

« فیاضیق الوقت یأتی الله بالفرج » مدلولنجه بو خصوصده عنایت باریدن دخی هیچ بر آن ناامید اولدیغیز یوقدر . [اولمزسه کقولنه اول خدادن عنایت = هر نیه جهد ایدرسه جهدی اولور جنایت] جناب قادر و قیوم حضرتلری بالجله دین و دولت و وطن ومات حقنده نیت صحیحه و خدمات نافعهده بولنارلی توفیقات الهیه سنه مظهر بیورسون آمین . والسلام علی من اتبع الهدی ایوبده زال پاشا مدرسی

محمد فوزی

• الامر اذا ضاق اتسع •

یکرمنجی عصرک نه غریب تحلیاتی وارد . بو عصره بکا قالیرسه « آم تبدلات » دیمه لیدر . اعصار سابقده کورلیان صیق صیق دیکشملر . تبدلار بوعصرده جوقجه کورلیور . احوال انسانلرک بوسایده اخلاقی ده دیکشیور . بز اسکی دورلرده اسکی دیکشملری برسانق طبیعتنک ، غیر منفک بر قوتک تحت تأثیرنده کوربیسورز . حالبوکه بوخصلت یکرمنجی عصرده ضد کاملیه نمایان اولمقدهدر . بزطن ایدیور ایدککه دیکشملر دائماً بر قوه نافذه آمره طرفندن اجرا ایدیلیر . حالبوکه وقایع روز مره عکسکی کوسترمکده استعجال ایدیور . بزینه ظن ایدیور دقکه بردفعه دیکشیمه معروض قالان برهیئت اجتماعیه کیم بیلیر

و اوزقنا اتباعه و ادا الباطل باطلاً و اوزقنا اجتنابه) یارب بزم حق و باطلی باطل کوستر و حقه نایع اولوب باطلدن قاجق ایله بزى مزروق و موفق قیل دیمکدر . شو ورد پیغمبریدن ظاهر اولورکه ناس اوج قسمدر ، بر قسمی عیاذاً بالله حق باطل و باطلی حق کورلر ، بر قسمی دخی حق و باطلی باطلی کورلر فقط حفظنا الله کبر و عناد لرندنشای نه حقه تابع اولمغه و نه ده باطلدن اجتناب ایلکه موفق اولورلر . قسم دیکری ایشه هم حق و باطلی باطل کورر و هم دخی بتوفیق تعالی حقه تابع اولوب باطلدن دخی قاجغه موفق اولورلر ، ایشته حقیقه علماء متنبهین و مقتدی به اولمغه شایان شو قسم اخیره داخل اولنلردر . اصطلاح شریفده یعنی قرآن کریم و حدیث شریفده ذکر اولنان و وارث بنی اولان علماء کیملردر ، بر کسوه مخصوصه احتیاجیدر ، خایر شرعاً علما ، علم شریفی بیلوب عامل اولنلردر . بلاعمل علم شریفی بیلنه عالم دینسه شیطانه دخی عالم دینوردی ، وفنون سارمینی بیلنه عالم دینسه بر جوق متقنن اجانبه دخی عالم دینک لازم کلوردی . حالبوکه جناب حق بونلر حقنده « یعلمون ظاهراً من الحیوة الدنیا و هم عن الاخرة هم غافلون » بیورمشدر . هر نه کسوده اولورسه اولسون علمانک تعریفده داخل اولنلردن رجا ایدرمکه ، ابراهیم حقی حضرتلرینک معرفتنامه سنده که « کیمشله کری قاله » مستقبله هم طالمه « حالیه دخی اوله » مولی کوردم نیلر نیلر کوزل ایلر » شو نصیحتیه عامل اولوب یکدیگر بیزک مواخذات ماضیه سی ایله مشغول ، و حال حاضر ایله مغرور ، و استیقبالدن غافل اولمهرق . متیقظانه و متحدانه سعی و غیرت ایدوب صلاحه طوغرو برر خطوه آتالم ، چونکه شو ، ذاتاً بزم برر وظیفه دتممزدر . لکن عجباً علمانک کافه سی کال انتباهیه هیچ بری سکوت ایتیموب کندی یرلرنده دائماً حق و حقیقتی سولیبوب دورسملر ، شو اخلاق سزلیق اورتادن قالمهرق تمامیه مطلوب حاصل

بوکاده آیانغله اشتراك ایتش بولنه جقدر . فقط هیچ بر وقته عنان انقیادی بر زمزه هیولانی به ویرمه جکدر .

ادوار سابقه وقوعه کن تبدلر ایله بوعصره ظهوره کن انقلابلر بیننده فرقلر باشلیجه ایکدر . بری سرعت حدوثی . ایکنجیمی اهلیت ذاتیدر .

اولکی انسانلرک انقلابی فکرآ ، عرفانآ وقوعه کلز ، بالعکس شخصآ واقع اولوردی . بلکه انسانلر امیدلری اشخاصک بولیرنه ، انداملرینه ربط ایتشلدی . حالبوکه بر دکیشمه مک جدی بر دکیشمه اولدینی اظهار ایتک قولیاتدن زیاده ؛ اشخاصدن فضله ، فعلیاته توقف ایدر . فعلیات ایسه فکرآ واجتماعاً تبدله محتاجدر . ایشته شمیدی انسانلر حوصله لریده اشخاصی دکل عرفانی زکره قرار ویردکارلی کوستریورلر .

اشخاصک اراده هدایت خصوصنده سائقه فعلیه ظلمه صایدقورلی بالتجربه آکلایورلر . فکرک ، قانونک ، طوغورولنک ، عرفانک هادیلکنی بالاتفاق قبول ایدیورلر . آنک ایچون شخصلرک قیمت ذاتیلریدن بشقه بر قیقی حائر اوله مدقورلی تقدیرآ کوچک بر تضییقه رضاماده اوله میورلر .

صبرلری توکنبور ، چونکه اجتهاد اجتماعیلرینه توفیقاً انقلاب یاییورلر .

ایشته صوک عصرده انقلابلرک سرعت حدوثی . ندن نشئت ایلکدهدر .

اهلیت ذاتیه کلنجه : - انسانلر بیننده یکدیگرینک حقوقی تأمین ، تعاون منادی اجتماعیه متوقف اولدینی بینه حادثاتک صوری جریانیدن آکلایورلر . بونک ایسه تعالی فکریه ایله مجهز بر قومک علم افراز غیرت اوله بیللمسی ایچون حس فکرینک توسعی ، قریحه انسانینک شو حقیقتلری احتوايه ، دوشونه بیلکه مساعد برحاله افرانغی سبب اوله رق قبول ایدیورلر . چالیشورلر ، موفق ده اولیورلر . اخیرآ بزده حادث اولان انقلاب حقنده اوزون

نه وقت عواملک نفوذ قوتی ضیاعه اوغراته رق یکی بر تبدله احتیاج مس ایده جک .

حالبوکه حادثات بسبتون خلافی اراده ایتکده جکیکیور بر باسقی آلتنده پشایان و یاخود او درلو یشامقندن برحظ طویان ، بلکه بر قوه اجتماعیه مک تمرکزینه قائل اولان صاف دالر ، زواللی انسانلر عجا نه ایچون؟ کندیلرینک غیر مرئی بر قوتک بزبون استبدادی اولدینی درک ایده . میورلردی . عجا بو بار فلاکت سوزی من طرفالرحمن رفع ایدله جکنه می قائل ایدیلر ؟ خیر !! چونکه آره سی جکیمکسزین عیط اجتماعی بر تحوله جولانکاه اولوردی . بویسه اوفکرده بولندقورینه ، اویله بر فکر عاطلک عدم نفوذینه دلالت ایده بیلیردی .

یکی دکیشمه مک جمیع زمانده ونوعی استبعاد ایدیلور نه اولیورده هیچ اولزسه ادوار ساقفده حادث اولان برتحول سیاسی ویا اجتماعی ، بودورلردهده همان عینیه رونمون اولدینی حالده مدتآ ، روحآ اولسون بینرنده بر فرق کوریلور ؟ بونک اسبابی عواملی ایله انسانلرک روحنده آراملیدر . شهسزکه ادوار برر مرات اخلاق ، برر سائق انقلابدر . کوزی اوکنده دوران ایدن حادثاتک اسباب نشئت ، عواملنی تحری ایدر . بر فکر سلیم ایله کندینه بر حصه آپیرمه چالیشیر . نفسنده مضر کوردیکی احوالی بالتدقیق چاره خلاصنی دوشنور . موافق کوردیکی بر زمانده او دستوری تطبیقه قالدیشیر . شیمیدی به قدر حادث اولان انقلابلر هپ بودستور اجتماعی ایله وقوعه کلشدر . بر سریر عظمتک مرصع تاجی اطرافنده بریکمکی بر تنقید ، بر بنشد ، بر باغلاش عد ایدن ملنلر قابل دکل که برصدالی مشؤمک تحت فرماننه انقیادی بر حس وطنروری تلقی ایتسینلر . حتی بزده اویله کلپورکه محیط اجتماعی به قوت ویرن کتله بشر فیما بعد اسباب اعتسلا و انحطاطنی بالذات کندی تقدیر ایده جک ، عاملی کندی بولنه جق . اضمحلاله کیدیلورسه مقدراتی سائق بولندیمه یچون

موضی بر مرضك التهايات اولیسی کی آلدائیجی برمو .
جودیت کوستریرسه دورۂ حادسہ کیرنجہ بلکہ بشون
وجودی خاك هلاک سوروکلیه بیلیر

فردك صلاح وسعادتی ایسه اك اول کندی نفسندن
باشلار . مبدأ اصلاحی کندی نفسندن عد ایتین افراد
ملت قانونلری ، هیئت حکومتی تنقیده اصلا صلاحیتدار
دکدر . جزء ایله کل آرسنده کی خطوط مواصله نك قوت
وصمیق بوحکمزمده یا کلدایمیزی بزه تأمین ایدیور .
یعنی قانون سوبه ملیه نك بر مستحصله عمومیه سیدرکه بو
مستحصله وجوده کترین قوا مجموع قوای ملیه غراب
بو حقیقی (مونسکیو) نك (هر قوم مستحق اولدینی
حکومه نائل اولور) سوزندن آکلامش اولسون .
شرقز (عما لکم کاعمالکم) دستور قطعینندن بو حقیقه
یوکله مدیه حجاجک عراق امیرلکی آناستنده (تاذرو
اتمر - ابوذر لشک . ابوذر کی اولور سه کز بنده عمر
کی اولورم) صورتیه وریش اولدینی جوابدن بو حقیقی
اکلاوب زمین حجاب دوشمزی

ملکتیمزده مفقودی سولنیلان معارف سیاسیه بزه
نه واسطه ایله الهام اولنه حق ؟ . ادوار سیاسیه کچیرمکده
اولدینمزدن دائماً بونک یوقلغنی کورپیورز . معارف سیاسیه
استحصانه مبدأ اوله رق هر فرد کندی حسابنه اوله رق
یالکز شو نك بر کلینی (حق) ی رهبر حرکات انتخاب
ایش اولسه یقین زمانده یالکز معارف سیاسیه دکل هر
درلو معارفک بزه ده مظهر انکشاف و ترهر اولدینی
کوریر و المزد هر درلو منتظم وعادل قانونلر بولورز .
برهیئت حکومت نه قدر عادل اولورسه اولسون ، بیابیلان
قانونلر نه قدر منتظم بولورسه بولسون یوقاریدن اشانیه
ایتن قوتله اشاغیدن یوقاری چیقان قوت توازن ایتمکجه
برملکتمده سعادتک تجلیسی دائره احتال خارچنده در .
بناءً علیه بزلر حقیقه ملتیزک نائل سعادت اولسنی
آرزو ایدیور ایسه (اصلاحه کندی نفسمزدن باشلا -

اوزادی به بسط مطالعه دن صرف نظرله یالکز دیرزکه :
مدت و صورت وقوعی نظر دقتدن دور طوبیه رق
» ۷ مارت ۹۳ ، انقلابی ایله » ۱۰ تموز ۳۲۴ ، انقلابی
آرسنده کی فرق نه قدر یوکسک ایسه » ۱۰ تموز ۳۲۴ ،
ایله ده » ۸ تموز ۳۲۸ ، تبدیلی بیننده فرق اودرجه از تقاضی
حازدر .

(۸ تموز ۱۳۲۸ انقلابی)

بخشیمزده کی سرعت حدوث ایله اهلیتک برمثالی واولکی
کته بشر ایله زمانمز انسانلرینک درجه تفاوتی تشکیل
و ارانه ایتمکده در .

اصلاح اجتماعینک عنصر اصلیمی نه در

حیات فردیه به عطف نظر اهمیت اجتماع حیات
اجتماعیه مزده حصولی آرزو اولنان صلاح وسعادتک بوللری
اصلا کشف ایدمأمک معنانه کلیر .

سعادت اجتماعیه نك مولدی سعادت فردیه اولدینی کی
بو ترکیبی تحلیل ایدمأمک اولور سه سعادت فردیه نك ده
سعادت اجتماعیه ایله تحت امنیتده قاله بیلیمکی کوریرز .
بو، اوایله بر موازنه طبیعی درکه خلافنده واقع اولان اك
اوافق برحرکتدن متأثر اوله رق درحال اوکمزده برسلسله
اعوجاج توالی ایدر کیدر

فردیت ایله جمعیت اره سنده کی بوموازنندن بشقه افراد
آرسنده دخی بر آهنگ تام ، بر مساوات حقیقیه بولنق
لازمدر .

افراددن بضییی وطندا اشارندن بیکلرجه کشینک
انقاض سفالتی اوزرنده بر نشیمن سعادت تشکیل ایدم بیلیمسی
اصلا بر موفقیت عدا تماملیدر . بو اوایله بر خطای اجتا -
عیدرکه بدتمزک سائر نقطه لرینه نظراً ده سمین کورینان